

รายการ: หนังสือปิดทับวุฒิสภา

ตอน : ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ลงมติรับหลักการแล้ว

โดย นายบุญสงค์ ลาคำ นิติกรชำนาญการ

กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ความเป็นมาของ “ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ.” ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ลงมติรับหลักการแล้ว มีรายละเอียดโดยสังเขป ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณา และลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

สำหรับหลักการ เหตุผล และสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ฉบับนี้นั้น มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยมีเหตุผล คือ โดยที่ในปัจจุบันการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งยังไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับได้มีการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ สมควรมีกฎหมายเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริการจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

โดยเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัตินี้ มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดค่านิยาม “ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง” “เขตอนุรักษ์” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่”

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ จำนวน ๒๕ คน โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ และกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๔ คน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการจำนวนไม่เกิน ๘ คน โดยให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ

ซึ่งคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ต่อคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบ ข้อเสนอแนะ และคำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายและแผนฯ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามที่เห็นสมควรในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามนโยบายและแผนฯ และพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

และพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานธุรการทั่วไปของคณะกรรมการ การเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ฯลฯ

๓. หมวด ๒ ชุมชนชายฝั่ง กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจพิจารณาให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนชุมชนในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเล หรือเกาะในการบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน การให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการบริหารจัดการ ฯลฯ

๔. หมวด ๓ การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งระงับการกระทำดังกล่าวเป็นการชั่วคราวและแนวทางในการดำเนินการตลอดจนมีอำนาจแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น และกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่บริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นในกรณีที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ รวมทั้งกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว

๕. หมวด ๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือตรวจค้นสถานที่ หรือยานพาหนะเพื่อตรวจสอบและควบคุม ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด รวมทั้งสั่งให้บุคคลออกจากพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฯลฯ

๖. หมวด ๕ บทกำหนดโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายในการระงับการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่กำหนดในพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ฯลฯ รวมทั้งกำหนดโทษสำหรับกรณีที่ถูกกระทำผิดเป็นนิติบุคคล โดยให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำผิดนั้น

ดังนั้น ในขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ จึงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งในโอกาสหน้าจะนำเสนอความคืบหน้าของการพิจารณาให้ทราบต่อไป

หากท่านผู้ใดประสงค์จะติดตามผลการพิจารณาและทราบข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติม กรุณาติดตามได้ที่ www.senate.go.th หรือสอบถามได้ที่ ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา และหน่วยประสานงานราชการวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕